

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Sjezdy JČSMF + JSMF ve Vsetíně 22. 9.-24. 9. 1975

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 21 (1976), No. 3, 121--143

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139709>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1976

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

SJEZDY JČSMF + JSMF*)

ve Vsetíně 22. 9.—24. 9. 1975

Rezoluce sjezdu Jednoty československých matematiků a fyziků a sjezdu Jednoty slovenských matematiků a fyziků

Sjezd Jednoty čs. matematiků a fyziků a sjezd Jednoty slovenských matematiků a fyziků, které se konají v roce třicátého výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, jsou příležitostí k zamyšlení nad prací obou Jednot v posledních třiceti letech a nad významem jejich práce pro socialistickou společnost. Jednota se k budování socialismu pod vedením KSČ přihlásila již na zasedání svého výboru v květnu 1945, kdy bylo přijato usnesení, jímž Jednota zaujala kladný postoj ke Košickému vládnímu programu. Jednota tak po osvobození navázala na svou tehdy již více než osmdesátiletou tradici a zapojila se do budovatelského úsilí československého lidu.

Jednoty sdružují ve svých řadách učitele matematiky a fyziky všech stupňů škol, odborné a vědecké pracovníky těchto oborů na ústavech základního a aplikovaného výzkumu i v závodech a studenty vysokých škol. Nejrůznější formy činnosti Jednoty jsou zaměřeny k tomu, aby její členové mohli ve svých oborech angažovaně a na vysoké úrovni odborně plnit náročné úkoly, které před ně staví naše společnost.

Členové Jednot jsou dobrovolní pracovníci, kteří se angažují pro činnost společensky důležitou a kteří pracují s jasnými politickými cíli: přispět k budování socialismu v naší vlasti a k jeho plnému vítězství.

V oblasti vědy a vědecké práce se obě Jednoty uplatňují při získávání a výchově nových vědeckých pracovníků, zejména organizováním soutěží pro mladé pracovníky, podporují rozvoj vědeckovýzkumné práce prostřednictvím svých vědeckých sekcí a komisí, pořádáním konferencí, letních škol, seminářů apod., spolupracují přitom úzce s vědeckým kolegiem matematiky a vědeckým kolegiem fyziky ČSAV, s vědeckým kolegiem matematiky, fyziky a elektroniky SAV, stejně jako s oběma ministerstvy školství, s vysokými školami, s vědeckými ústavy ČSAV i s resortními výzkumnými ústavami. Podporují výměnu vědeckých informací v matematice a fyzice mezi pracovníky různých pracovišť, k čemuž také využívají jak svého časopisu Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, tak i obnoveného Československého časopisu pro fyziku, s jehož redakcí úzce spolupracují.

Významné je i úsilí obou Jednot přispívat k modernizaci vyučování matematice a fyzice na všech druzích škol. Úzká spolupráce s kabinety pro vyučování matematice a fyzice, přímá spolupráce a péče o odbornou stránku matematické a fyzikální olympiády a odborná

*) Křídové přílohy k tomuto příspěvku jsou zařazeny za str. 150.

pomoc Státnímu pedagogickému nakladatelství při vydávání časopisů „Matematika a fyzika ve škole“, „Matematicko-fyzikální rozhledy“ i časopisu „Matematické obzory“ (JSMF), přináší mnoho kladných výsledků v činnosti příslušných sekcí obou Jednot. Dalším významným příspěvkem Jednot k rozvoji školské matematiky a fyziky je vypracování jednotné matematické a fyzikální terminologie, která bude předložena ministerstvům školství ke schválení, i další práce v této oblasti.

Informování členstva i veřejnosti o problémech matematiky a fyziky, jakož i popularizace těchto věd, je jedním z úkolů poboček JČSMF a JSMF. Členové Jednot se také zúčastňují práce redakčních rad časopisů i odborných nakladatelství, a to jak Státního pedagogického nakladatelství a Slovenského pedagogického nakladatelství, tak i Státního nakladatelství technické literatury a nakladatelství Alfa. K informovanosti členů slouží především členský časopis Pokroky matematiky, fyziky a astronomie i obnovení vydavatelské činnosti JČSMF.

Jednota čs. matematiků a fyziků i Jednota slovenských matematiků a fyziků se vždy podílely na závažných úkolech celostátního významu a také dnes si plně uvědomují svou spoluodpovědnost na uskutečňování vědeckotechnické revoluce u nás. V duchu svých pokrokových tradic chtějí obě Jednoty i nadále účinně pomáhat při vytváření předpokladů pro rozvoj vědeckotechnické revoluce, a proto soustřeďují své úsilí především na tyto úkoly:

Na poli vědecké práce zaměří i nadále Jednota čs. matematiků a fyziků a Jednota slovenských matematiků a fyziků v duchu posledních usnesení ÚV KSČ činnost ve svých sekcích a pobočkách tak, aby přispívala jak k dosažení maximální účinnosti vědecké práce v badatelském i aplikovaném výzkumu, tak pro urychlení cyklu „věda-technika-výroba-užití“. Tím chtějí Jednoty přispět k důslednějšímu aplikování našich i zahraničních výsledků ve prospěch našeho socialistického hospodářství.

Obě Jednoty budou usilovat o to, aby znalost matematiky a fyziky v míře nezbytné pro současnou etapu vědeckotechnické revoluce se stala organickou součástí všeobecného vzdělání, zaměří úsilí na jeho zkvalitňování na všech typech škol, zejména také na odborných učňovských školách, jimiž prochází největší část absolventů základních škol. Přitom budou pomáhat při vyhledávání matematických a fyzikálních talentů a při rozvíjení jejich nadání, zejména pomocí matematických a fyzikálních olympiád. Jednoty se budou i nadále zabývat aktuálními otázkami modernizace vyučování matematice a fyzice, výchovou k vědeckému světovému názoru v těchto disciplínách, a spolupracovat s okresními pedagogickými středisky, s krajskými pedagogickými ústavy a ministerstvy školství i se školskými orgány lidosprávy jak při přípravě, tak i při doškolování učitelů všech druhů škol.

K informovanosti veřejnosti a k popularizaci nových poznatků z matematiky a fyziky budou nadále obě Jednoty přispívat pořádáním přednášek a seminářů, vydáváním členského časopisu, zkvalitňováním své vydavatelské činnosti a aktivní spoluprací na edičních plánech různých nakladatelství prostřednictvím svých členů ve vydavatelských orgánech.

Pro úspěšné plnění všech úkolů považují obě Jednoty za naléhavé ještě více aktivizovat své členy a zapojit je všechny do společného budovatelského úsilí a získávat nové členy jak v řadách vědeckých a odborných pracovníků a učitelů, tak i mezi studenty vysokých škol. Jednoty budou především všestranně rozvíjet práci ve svých pobočkách a sekcích i v jejich odborných skupinách, především ve směrech důležitých pro vlastní rozvoj vědy, techniky a našeho hospodářství.

Jednoty budou nadále rozvíjet styky a spolupráci se sesterskými společnostmi v ostatních

socialistických státech i s jinými mezinárodními organizacemi matematiků a fyziků, využívat jejich zkušenosti a organizovat výměnu vědeckých i pedagogických pracovníků.

Úkoly, které si obě Jednoty kladou pro další období budou spolu s ostatními vědeckými společnostmi ČSAV a SAV přispívat k takovému rozvoji vědeckotechnické revoluce, jaký odpovídá současným i perspektivním úkolům a potřebám našeho socialistického státu. Jsme přesvědčeni, že tyto náročné úkoly dokážeme splnit.

Zpráva o sjezdu JČSMF

Řádný sjezd Jednoty čs. matematiků a fyziků byl svolán podle stanov tři roky od posledního sjezdu. Konal se ve dnech 22. – 24. září 1975 ve Vsetíně. Ústředními výbory bylo rozhodnuto, že současně a na stejném místě se bude konat sjezd Jednoty slovenských matematiků a fyziků. Dále bylo předem dohodnuto, že část zasedání bude společná, a to při diskusi o celostátních otázkách, při volbě předsedy JČSMF, jakož i při hlasování o vyznamenaných členech a při hlasování o rezoluci a usnesení obou sjezdů.

V této zprávě informuji čtenáře o průběhu sjezdu JČSMF a o společných zasedáních obou sjezdů. Zpráva o sjezdu JSMF je podána zvlášť.

Oba sjezdy se konaly v rámci oslav třicátého výročí osvobození Československa, jak v úvodu uvedl předseda JČSMF akademik JOSEF NOVÁK. Tato skutečnost byla důvodem k tomu, aby na sjezdech byl přehlédnut rozvoj matematických a fyzikálních věd v osvobozeném Československu za posledních třicet let.

Sjezdy vyslechly přednášky:

1. prof. IVANA ÚLEHLY: *Třicet let rozvoje fyzikálních věd v českých zemích;*
2. prof. ŠTEFANA VEISE: *30 rokov rozvoja fyziky na Slovensku;*
3. prof. JAROSLAVA KURZWEILA: *Třicet let rozvoje matematických věd v Československu;*
4. akademika ALOISE ZÁTOPKA: *Třicet let rozvoje astronomie, geofyziky a meteorologie v Československu.*

Dále byly předneseny dvě speciální přednášky:

1. dr. JOZEFA GRUSKY: *Algoritmy ako centrálny pojem informatiky;*
2. dr. JIŘÍHO BIČÁKA: *Struktura a vývoj vesmíru.*

Sjezd JČSMF zahájil její předseda akademik J. Novák. Uvítal hosty a všechny delegáty a představil sjezdu čestné předsednictvo. Po akademiku Novákovi promluvil prof. VÁCLAV MEDEK, úřadující předseda Jednoty slovenských matematiků a fyziků, který zahájil sjezd JSMF. Zdůraznil úlohu matematiky a fyziky v období vědeckotechnické revoluce a dobrou spolupráci obou Jednot.

Potom pozdravili sjezdy hosté: ředitel odboru odborných škol ministerstva školství SSR PAVOL KELCO, vedoucí školského oddělení OV KSČ ve Vsetíně KAREL MACHÁČ, vedoucí školského odboru ONV ve Vsetíně ZDENĚK PÍREK a tajemník Komise pro organizaci vědeckých společností při ČSAV MILOŠ POPEL.

Po těchto projevech navrhl předseda Jednoty J. Novák *sjezdové komise* v tomto složení:

1. komise návrhová: předseda: J. Kracík (Praha),
členové: M. Laitoch (Olomouc), M. Jelínek (Praha), J. Pastrňák (Praha), B. Riečan (Bratislava), S. Kolník (Žilina), V. Repáš (Bratislava);
2. komise volební: předseda: M. Rozsival (Praha),
členové: K. Stach (Ostrava), F. Žák (Brno), S. Ondrejka (Zvolen), A. Malíková (Prešov), R. Šulka (Bratislava);
3. komise mandátová: předseda: K. Havlíček (Praha),
členové: V. Bruthans (Liberec), V. Rádlová (Plzeň), J. Voříšek (Ústí n. L.), A. Kecskés (Nitra), J. Feřková (Žilina), L. Krsek (Zvolen).

Tento návrh stejně jako program sjezdu a jednací řád byl jednomyslně schválen.

První den společného jednání promluvil akademik J. Novák k celostátním problémům obou Jednot. Poukázal na to, že program posledního sjezdu v Měříně v r. 1972 zůstává nadále programem obou Jednot. Potom promluvil zvláště k těmto otázkám:

a) *Celostátní konference*, jako byly např. fyzikální konference v Olomouci a v Liberci a matematická v Olomouci a v Ostravě, stejně jako *tematické konference, letní školy a semináře*, pořádané Jednotou mají velký význam pro rozvoj matematických a fyzikálních věd.

b) Jednoty různými způsoby věnují pozornost *výuce matematiky a fyziky*. Je nutno zvýšenou měrou v této činnosti pokračovat, a to na všech typech škol.

c) Jednoty by měly zvýšit úsilí při *vyhledávání matematických a fyzikálních talentů* a pomáhat při jejich růstu. Měly by různými prostředky vzbuzovat zájem o studium těchto předmětů.

d) Vážným problémem je klesající *úroveň družstev ČSSR v mezinárodních olympiádách*. Problém je jistě složitý a Jednoty se musí pokusit najít příčiny a cestu, jak situaci zlepšit.

e) V Československu existuje *Národní komise pro vyučování matematice* (subkomise pro matematiku), jež je kolektivním členem Mezinárodní komise pro vyučování matematice. Činnost této komise v Československu by se měla oživit a Jednota by se měla aktivněji účastnit její činnosti.

f) Jednoty a zvláště JČSMF by měly zlepšit *propagaci matematiky a fyziky na veřejnosti*. Bylo by patrně vhodné zřídit v JČSMF propagační komisi, obdobnou jako má slovenská Jednota.

g) Stále zůstává otevřená otázka, co se studenty v Jednotě. Bylo by asi vhodné zřídit při ústředním výboru komisi, která by se snažila najít, jak účinně *zapojit studenty do činnosti* Jednoty.

h) Bylo vždy v tradici Jednoty pečovat o *terminologické otázky* školské matematiky a fyziky. Obě Jednoty v této činnosti pokračují a zřejmě v práci se bude pokračovat i v dalším období za vydatné pomoci vědeckých kolegií matematiky a fyziky ČSAV.

i) Jednoty mají čilé styky s některými obdobnými zahraničními společnostmi. Uvažuje

se i o tom, jak navázat *spolupráci s dalšími společnostmi*. Jednota je kromě toho kolektivním členem Evropské fyzikální společnosti.

Obsáhlá a živá diskuse k činnosti Jednot svědčila o velkém zájmu a úsilí delegátů přispět k dalšímu rozvoji úspěšné činnosti Jednot v příštím období.

Zvláštní pozornost vzbudil diskusní příspěvek B. RIEČANA, který hovořil o práci bratislavské pobočky, jež byla vzhledem k velkému počtu svých členů před časem rozdělena na dvě, na matematickou a fyzikální. Toto rozdělení se podle jeho názoru osvědčilo, neboť se mnohem více členů aktivně zapojilo do práce v Jednotě. Navrhl, aby bylo uvažováno o rozdělení Jednot na dvě společnosti, matematickou a fyzikální.

Proti tomuto návrhu vystoupili téměř všichni diskutující. J. JANVIČ poukázal na to, že B. Riečan smísl dvě různé otázky: problém velkých poboček a práci Jednot jako celku. Diskuse vyzněla tak, že Riečanův návrh zamítla, avšak doporučila uvažovat o rozdělení velkých poboček, obdobně jako je tomu v Bratislavě.

S touto diskusí souvisel příspěvek J. PASTRŇÁKA, který hovořil o tom, že je nutné v nových stanovách Jednoty řádně zakotvit postavení sekcí. V částečné federalizaci Jednoty vidí řešení tohoto problému tak, jak to sledoval svým návrhem B. Riečan.

Velmi zajímavý a podnětný příspěvek měl F. GORDIAK z Popradu. V tomto městě, vzdáleném od centra pobočky, založili členové Jednoty matematický klub, který rozvíjí bohatou přednáškovou a společenskou činnost. Tím získávají stále nové zájemce.

V oddělené české části jednání přednesl zprávu o činnosti JČSMF místopředseda Jednoty M. ROZSÍVAL. Vysvětlil organizační strukturu Jednoty, pojednal o práci ústředního výboru a jeho předsednictva, o činnosti poboček a sekcí, jakož i o ústředních komisích. Upozornil na nutnost řešit otázku pražské pobočky, která má již nyní 1200 členů. Apeloval na to, aby se zlepšila propagace matematiky a fyziky, stejně jako propagace činnosti Jednoty. Hovořil o růstu počtu jejích členů (průměrný přírůstek je 7% ročně) a upozornil na oblasti, v nichž je možno ještě získat mnoho nových členů. Ukázal, že v minulém období se činnost sekcí úspěšně rozvíjela a že jejich podíl na celkové činnosti Jednoty neustále roste. V novém organizačním řádu se postavení sekcí jistě řádně upevní.

Potom M. JOSÍFKO, ústřední hospodář JČSMF, přednesl *zprávu hospodářskou* a B. KLIMEŠ v zastoupení předsedy *revizní komise* přečetl zprávu, která navrhla *absolutorium odstupujícímu ústřednímu výboru*.

Po diskusi, které se zúčastnilo mnoho delegátů, seznámil M. LAITICH sjezd s návrhem usnesení a s návrhem sjezdové rezoluce. Vysvětlil, že rezoluce bude publikována v češtině a usnesení ve slovenštině.

Důležitým bodem obou sjezdů byly *volby nových ústředních výborů*. Předseda JČSMF byl zvolen na společném zasedání, volby ústředního výboru JČSMF (bez předsedy) a celého ústředního výboru JSMF byly provedeny na zasedáních oddělených. Výsledky voleb jsou uvedeny v příloze.

Sjezdy udělily na společném zasedání mnohá vyznamenání různého druhu: zvolily čestné a zasloužilé členy, udělily čestná uznání, pedagogická vyznamenání a vyhlásily vítěze vědeckých soutěží. Seznam vyznamenaných je uveden v příloze.

Výsledky jednání obou sjezdů jsou shrnuty do společně přijatých dokumentů – do rezoluce a usnesení –, které zároveň určují program činnosti obou Jednot na další tříletí.

Dne 23. září 1975 se sešel nově zvolený ústřední výbor JČSMF, který zvolil předsednictvo, rozdělil některé funkce a kooptoval slovenské zástupce do ústředního výboru a do předsednictva ústředního výboru Jednoty československých matematiků a fyziků.

Jednání sjezdů se vyznačovalo velkou aktivitou delegátů, potvrdilo vůli Jednoty podílet se na rozvoji socialistického Československa a přispět k rozvoji vědeckotechnické revoluce v naší vlasti.

Příjemné prostředí ve Vsetíně a dobrá příprava sjezdů zajistily hladký průběh jednání.

Miloš Jelinek

Uznesenia zjazdov JČSMF a JSMF, Vsetín 1975

1. Delegáti zjazdov JČSMF a JSMF si vypočuli správu o činnosti za obdobie 1972 – 75, hospodársku správu a správu revíznej komisie; prerokovali tieto správy a kladne zhodnotili úspešne sa rozvíjajúcu činnosť obidvoch Jednôt. Po diskusii a po cenných pripomienkach účastníkov zjazdy schválili tieto správy a udeľujú ústredným výborom absolútorium.

2. Vo vedomí toho, že vedeckotechnický rozvoj bude v šiestej päťročnici organickou súčasťou hospodárskeho a politického rozvoja nášho štátu, zjazdy prijímajú ako program činnosti obidvoch Jednôt tieto štyri kľúčové úlohy:

- a) Prispievať k rozvoju matematických a fyzikálnych vied v Československu, ktoré majú základný význam pre vedeckotechnickú revolúciu;*
- b) venovať zvýšenú pozornosť zlepšovaniu výuky matematiky a fyziky na všetkých typoch škôl;*
- c) prispievať najmä k rozvoju aplikácií matematiky a fyziky v rozhodujúcich odvetviach nášho národného hospodárstva;*
- d) propagovať význam matematiky a fyziky pre našu spoločnosť, vzbudzovať záujem o štúdium týchto predmetov, spolupôsobiť pri vyhľadávaní mladých matematických a fyzikálnych talentov a pomáhať pri ich výchove.*

Zjazdy ukladajú ústredným výborom, sekciám, pobočkám a všetkým ostatným orgánom JČSMF a JSMF rozpracovať tieto úlohy do konkrétnych plánov a počas budúceho obdobia tieto plány realizovať.

3. Ďalej zjazdy ukladajú všetkým orgánom Jednôt zaoberať sa všetkými podnetmi a pripomienkami k činnosti Jednôt prednesenými v diskusii a využiť ich v duchu rezolúcie prijatej na zjazdoch. Najmä zjazd JČSMF ukladá Ústrednému výboru JČSMF do nasledujúceho zjazdu pripraviť nové stanovy JČSMF podľa vzorových stanov pre vedecké spoločnosti pri ČSAV.

4. Zjazdy schvaľujú rezolúciu zjazdov a ukladajú ústredným výborom zoznámiť s ňou všetkých členov JČSMF a JSMF, ako aj príslušné politické a štátne orgány.

Správa o zjazde JSMF

Zjazd JSMF sa konal 23. septembra 1975 vo Vsetíne v rámci zjazdov JČSMF a JSMF v dňoch 22.–24. 9. 1975. Na zjazde JSMF sa zúčastnilo 74 osôb, a to 65 delegátov, 5 hostí (čl. korešp. SAV O. BENDA, predseda Vedeckého kolégia SAV pre matematiku, fyziku a elektroniku, P. KELCO, riaditeľ odboru stredných škôl Ministerstva školstva SSR, ing. A. URLAND, vedúci Organizačného strediska vedeckých spoločností pri SAV, prof. RNDr. Š. VEIS a RNDr. J. GRUSKA, CSc., ktorí boli pozvaní prednášať na zjazde), 3 prizvaní členovia JSMF a pracovníčka Org. strediska ved. spoločností. Z pozvaných hostí svoju neúčast na zjazde ospravedlnili akademik D. ILKOVIČ, akademik V. HAJKO a prof. RNDr. J. FISCHER.

Podľa stanov JSMF zjazd riadi predseda JSMF. Keďže predchádzajúcim zjazdom zvolený predseda prof. RNDr. J. VANOVIČ zomrel v období medzi zjazdami, otvoril zjazd úradujúci predseda prof. RNDr. V. MEDEK. Po privítaní hostí a krátkom príhovore predložil V. Medek zjazdu na schválenie

- a) návrh programu a rokovacieho poriadku zjazdu;
- b) návrhy Ústredného výboru JSMF na zloženie predsedníctva zjazdu, zjazdových komisií a overovateľov zápisu zjazdu.

Zjazd (delegáti s hlasom rozhodujúcim) jednomyseľne schválil navrhnutý program a rokovací poriadok zjazdu. Potom zjazd zvolil

- a) *predsedníctvo zjazdu*: V. Medek, O. Benda, P. Kelco, J. Eliaš, J. Lukátšová, J. Maďar, C. Palaj, J. Žilinková;
- b) *návrhovú komisiu*: predseda B. Riečan (Bratislava 1), V. Kavečanský (Košice), S. Kolník (Žilina), J. Moravčík (Žilina), V. Repáš (Bratislava 1), O. Strečko (Prešov);
- c) *volebnú komisiu*: predseda S. Ondrejka (Zvolen), F. Gordiak (Košice), T. Kútik (Žilina), A. Malíková (Prešov), R. Šulka (Bratislava 1);
- d) *mandátovú komisiu*: predseda A. Kecskés (Nitra), J. Feľková (Žilina), I. Krsek (Zvolen);
- e) *overovateľov zápisu zjazdu*: F. Vinš (Trnava), J. Weiss (Bratislava 2).

Všetci účastníci zjazdu dostali vopred podrobnú správu o činnosti JSMF v rokoch 1972–75 spolu s ďalšími prílohami a podrobnú správu o hospodárení. V. Medek sa preto vo svojej krátkej *správe o činnosti JSMF* zameral na plnenie uznesení zjazdu JSMF z roku 1972 a problémy v práci Ústredného výboru JSMF a jeho Predsedníctva, pobočiek, sekcií a komisií JSMF. Konštatoval, že ich práca sa za posledné obdobie rozrástla do šírky i hĺbky. Zmienil sa o dohodách o spolupráci uzavretých s Elektrotechnickou spoločnosťou SVTS, s Čs. televíziou a o dohode s Ministerstvom školstva SSR, ktorá je pred podpísaním. Poďakoval ing. URLANDOVI za pomoc pri dočasnom umiestnení sekretariátu JSMF.

O *hospodárení JSMF* za uplynulé obdobie informovala delegátov zjazdu hospodárka J. ŽILINKOVÁ. Aj z tejto správy vyplývalo, že činnosť Jednoty sa značne rozrástla.

K. REČIČÁR predniesol podstatné časti zo *správy revízorov JSMF*. Poukázal na niektoré drobné nedostatky, ktoré sa vyskytli v účtovnej evidencii. Navrhol vysloviť Ústrednému výboru poďakovanie za vykonanú prácu a udeliť mu absolutórium.

V *diskusii* vystúpilo 18 účastníkov (niektorí z nich aj viackrát). Účastníci hovorili

a) o *práci pobočiek* (B. RIEČAN, J. DRAVECKÝ, P. PREŠNAJDER, O. STREČKO), sekcií (P. BRUNOVSKÝ, J. JANVIČ, J. MORAVČÍK), komisií (J. GATIAL, J. WEISS), ústredných orgánov, ich štruktúre a organizačných opatreniach (B. RIEČAN, J. JANVIČ, J. MORAVČÍK, B. BRUNOVSKÝ, O. GÁBOR, J. ELIAŠ, V. JUKL, O. BENDA, P. KELCO);

b) o *zvyšovaní úrovne a modernizácii vyučovania matematiky a fyziky* na rôznych stupňoch škôl a o výchove budúcej vedeckej generácie (J. ĎURČEK, E. ADLEROVÁ, O. STREČKO, P. KELCO, J. JANVIČ, O. BENDA);

c) o *matematickej a fyzikálnej olympiáde* (J. MORAVČÍK, D. KLUVANEC, Š. OBYŠOVSKÝ);

d) o *vzdelávaní učiteľov* (P. BRUNOVSKÝ, P. KELCO, O. BENDA);

e) o *starostlivosti o matematikov a fyzikov vo výskume a praxi* (P. BRUNOVSKÝ, J. ĎURČEK);

f) o *práci s mládežou* (J. DRAVECKÝ, P. PREŠNAJDER).

Podrobný zápis zo zjazdovej diskusie je uložený v archíve JSMF.

Pozornosť vzbudil diskusný príspevok B. Riečana, ktorý hovoril o *rozdelení bratislavskej pobočky na pobočku matematikov a pobočku fyzikov*. Rozdelenie prispelo k zvýšeniu činnosti a zapojeniu väčšieho počtu členov do práce JSMF. Ďalej navrhol rozdeliť aj JSMF na dve vedecké spoločnosti. Zjazd tento návrh neprijal, ale doporučil využiť skúsenosti z činnosti oboch bratislavských pobočiek tam, kde sú pre to podmienky. V ďalšom sa Riečan zaoberal zložením ÚV JSMF, navrhol zvýšiť doterajší počet členov ÚV a znížiť jeho vekový priemer.

V diskusných príspevkoch o olympiádach sa J. Moravčík a D. Klivanec zaoberali prácou komisií pre MO a FO za posledné obdobie. Upozornili na slabé výsledky slovenských účastníkov v MO a medzinárodnej MO a nie najlepšie výsledky v FO. Oba žiadali, aby MŠ SSR urýchlene vydalo štatúty MO a FO a upravilo terajšie *nevýhovujúce predpisy o financovaní súťaží MO a FO*, ktoré hatia prácu.

K práci sekcií J. Moravčík poznamenal, že činnosť Jednoty sa nezačala so vznikom sekcií, ale *vznikom sekcií* sa zlepšila a prehĺbila. Matematická sekcia by iste nemohla vykázať takú činnosť, keby s ňou nespolupracovali pobočky. Nakoniec vyslovil názor, že v súčasnej dobe nie sú vhodné podmienky na rozdelenie JSMF na dve spoločnosti, ale to nevylučuje možnosť úpravy jej vnútornej štruktúry za účelom zlepšenia práce.

P. Kelco vo svojom diskusnom príspevku požiadal Jednotu, aby vypracovala návrh na *komplexné opatrenia pre výchovu nadaných študentov v matematike a fyzike*. Ministerstvo školstva SSR umožní členom JSMF študovať metódy práce s nadanými študentami nielen v ČSR, ale aj v zahraničí, najmä v Maďarsku a ZSSR. Vyzval členov JSMF, aby prispeli k vypracovaniu kvalitných učebníc matematiky a fyziky.

O *probléme výchovy budúcej vedeckej generácie* hovoril O. Benda. Požiadal JSMF, aby pomohla vypracovať československý model modernej výuky fyziky. V ďalšej časti svojho príspevku sa zmienil o *edičných plánoch SAV* v oblasti matematiky a fyziky. Povedal, že

mládeži by sme mali dať takú literatúru z matematiky a fyziky, aby sa tieto predmety stali jej koníčkcom.

Diskusiu uzavrel V. Medek a požiadal návrhovú komisiu, aby všetky námety z diskusie spracovala pre ÚV JSMF. Príspevky v diskusii boli konkrétne, diskusia ukázala snahu delegátov prispieť k zlepšeniu práce Jednoty v ďalšom období.

Po diskusii, v ktorej neboli vyslovené výhrady ku správe o činnosti JSMF v rokoch 1972–75, k činnosti Ústredného výboru a jeho predsedníctva, k správe hospodárky a správe revízorov JSMF, požiadal V. Medek delegátov o schválenie správ a udelenie absolútoría Ústrednému výboru JSMF.

Zjazd jednomyseľne schválil *správu o činnosti, správu hospodárky a správu revízorov JSMF* a udelil odstupujúcemu ÚV JSMF *absolútorium*.

Správu mandátovej komisie predniesol A. Kecskés. Oznámil, že na zjazde je prítomných 40 delegátov s rozhodujúcim hlasom (zo 46 zvolených v pobočkách) a 24 delegátov s poradným hlasom. Konštatoval, že zjazd je uznášaniaschopný (podrobná správa je v archíve JSMF).

Správu volebnej komisie predniesol S. Ondrejka. V nej

- a) oboznámil delegátov so spôsobom volieb a štruktúrou riadiacich orgánov JSMF;
- b) predložil zjazdu návrh ÚV JSMF, aby nový Ústredný výbor mal 30 členov vzhľadom na súčasný počet členov JSMF;
- c) predložil zjazdu kandidátku nových riadiacich orgánov JSMF a charakteristiky navrhovaných kandidátov.

V diskusii ku správe volebnej komisie vystúpili viacerí delegáti. Zjazd potom schválil, aby nový Ústredný výbor mal 30 členov.

Nasledovali *volby* riadiacich orgánov JSMF. Po sčítaní hlasov S. Ondrejka vyhlásil výsledky volieb. Podľa stanov JSMF členmi ÚV JSMF sú z titulu svojej funkcie i predsedovia pobočiek. Predsedovia sekcií sú z titulu svojej funkcie členmi Predsedníctva ÚV JSMF.

S. Ondrejka podal zjazdu návrh, aby Predsedníctvo ÚV JSMF malo 14 členov a aby sa skladalo z predsedu, 2 podpredsedov, vedeckého tajomníka, predsedov troch sekcií a 7 členov ÚV JSMF, ktorí dostali pri voľbách najviac hlasov. Zjazd jednomyseľne prijal tento návrh. Ďalej zjazd uložil ÚV JSMF delegovať do ÚV JČSMF 12 členov a 5 náhradníkov ako zástupcov JSMF.

B. Riečan predniesol *návrh uznesení zjazdu*. V diskusii mali delegáti k návrhu pripomienky, ktoré upresňovali niektoré časti návrhu. Zjazd potom jednomyseľne schválil návrh uznesení upravený podľa pripomienok. Uznesenia zjazdu sú v plnom znení v prílohe a určujú program činnosti JSMF na ďalšie trojročné obdobie.

Novozvolený predseda JSMF V. Medek v krátkom prejave poďakoval všetkým delegátom za dôveru, ktorú mu prejavili zvolením za predsedu. Poďakoval všetkým členom JSMF, ktorí sa akoukoľvek prácou zaslúžili o činnosť JSMF v uplynulom období. Sľúbil účastníkom zjazdu, že spolu s Ústredným výborom vynaloží veľké úsilie na splnenie úloh obsiahnutých v uzneseniach zjazdu, poďakoval všetkým prítomným za aktívnu účasť a ukončil oddelené zasadnutie zjazdu JSMF.

Na základe činnosti JSMF za uplynulé obdobie, na základe konkrétnej a plodnej diskusie a veľkej aktivity delegátov počas zjazdu možno konštatovať, že JSMF vykonala veľkú a užitočnú prácu v prospech našej spoločnosti. V nasledujúcom období vynaloží veľké úsilie na realizovanie uznesení zjazdu, aby sa vytvorili lepšie predpoklady pre rozvoj matematiky a fyziky aj ich aplikácií a uskutočňovanie vedeckotechnickej revolúcie v našej vlasti.

K dobrému priebehu zjazdu prispelo príjemné prostredie vo Vsetíne a dobrá organizácia, za čo patrí vďaka našim priateľom z JČSMF i všetkým ostatným, ktorí sa o to svojou prácou pričínili.

Jozef Eliaš

Riadiace orgány JSMF

zvolené na zjazde JSMF vo Vsetíne dňa 23. 9. 1975

Predseda: Prof. RNDr. VÁCLAV MEDEK (Bratislava)

Podpredsedovia: RNDr. JÁN MAĎAR, CSc. (Bratislava)
VĚŘAZOSLAV REPÁŠ (Bratislava)

Vedecký tajomník: Doc. RNDr. JOZEF ELIAŠ, CSc. (Bratislava)

Členovia predsedníctva ÚV JSMF:

RNDr. LADISLAV BERGER (Žilina)
RNDr. JOZEF JANOVIČ, CSc. (Trnava)
Doc. RNDr. JOZEF MORAVČÍK, CSc. (Žilina)
RNDr. PAVOL BRUNOVSKÝ, CSc. (Bratislava)
RNDr. MILOŠ FRANEK (Prievidza)
RNDr. ing. DANIEL KLUVANEC, CSc. (Nitra)
Doc. JÚLIA ŽILINKOVÁ (Bratislava) – hospodár JSMF

Členovia predsedníctva z titulu predsedov sekcií JSMF:

MS: RNDr. PAVOL BRUNOVSKÝ, CSc. (Bratislava)
FVS: Doc. RNDr. JÚLIUS KREMPASKÝ, DrSc. (Bratislava)
FPS: RNDr. STANISLAV ONDREJKA, CSc. (Banská Bystrica)

Členovia Ústredného výboru JSMF:

VOJTECH FILO (Piešťany)
RNDr. JOZEF ĎURČEK, CSc. (Žilina)
Doc. RNDr. IVAN NÁTER, CSc. (Bratislava)
JAKUB ERHARDT (Kotešová)
RNDr. DOBROSLAV LEHOTSKÝ (Bratislava)
RNDr. MIKULÁŠ BLAŽEK, CSc. (Bratislava)
ŠTEFAN MÚČKA (Bratislava)
Prof. RNDr. CYRIL PALAJ (Košice)

Členovia ÚV JSMF z titulu predsedov pobočiek JSMF:

Bratislava 1: Doc. RNDr. BELOSLAV RIEČAN, CSc.

Bratislava 2: Doc. ing. MILAN NOGA, CSc.

Košice: Prof. RNDr. JURAJ DUBINSKÝ

Nitra: Doc. RNDr. ZOLTÁN ZALABAI, CSc.

Prešov: RNDr. ONDREJ STREČKO, CSc.

Trnava: JOZEF BAJAN

Zvolen: Prof. RNDr. CYRIL PALAJ

Žilina: RNDr. LADISLAV BERGER

Revízori JSMF:

Doc. RNDr. KAROL REČIČÁR, CSc. (Košice)

RNDr. VIERA OBETKOVÁ (Bratislava)

Uznesenia zjazdu Jednoty slovenských matematikov a fyzikov,

ktorý sa konal 23. sept. 1975 vo Vsetíne

1. Zjazd schvaľuje prednesenú správu o činnosti JSMF za uplynulé obdobie, správu o hospodárení JSMF a správu revíznej komisie a udeľuje odstupujúcemu ústrednému výboru absolutoriium.

2. Zjazd a) považuje ÚV JČSMF za koordinačný výbor v zmysle § 18 stanov JSMF a súhlasí s tým, aby ÚV JČSMF zastupoval JSMF voči zahraničtu (napr. voči partnerským spoločnostiam v soc. krajinách a Európskej fyzikálnej spoločnosti) a voči federálnym orgánom ČSSR;

b) ukladá ÚV JSMF delegovať do ÚV JČSMF 12 členov a 5 náhradníkov;

c) ukladá všetkým orgánom JSMF úzko spolupracovať s matematikmi a fyzikmi v ČSR.

3. Zjazd JSMF stanovuje počet členov ÚV JSMF na 30 a počet členov Predsedníctva ÚV JSMF na 14.

4. O výške členského sa zjazd uznáša takto:

výška členského sa rovná výške predplatného na členský časopis a

a) 20 Kčs pre riadnych členov,

b) 2 Kčs pre mimoriadnych členov a dôchodcov ročne.

Ak sú obaja manželia členmi JSMF, stačí keď odoberajú jeden exemplár členského časopisu.

5. Za hlavnú formu činnosti JSMF považuje zjazd konferencie, kolokviá, letné školy, cykly prednášok a pod. v matematických a fyzikálnych disciplínach (vrátane teórie vyučovania). Zjazd ukladá všetkým orgánom JSMF starať sa o kvalitu, systematickosť a cieľavedomosť tejto činnosti, ktorá má úzko súvisieť so štátnym a rezortným plánom výskumu.

6. Zjazd ukladá Ústrednému výboru a všetkým orgánom JSMF:

a) venovať prvoradá pozornosť výchove talentovaných mladých matematikov a fyzikov;

- b) každoročne usporiadať súťaže vedeckých prác mladých matematikov a fyzikov;
- c) podporovať študentskú vedeckú a odbornú činnosť a prispievať k zvyšovaniu jej úrovne;
- d) umožňovať mladým matematikom a fyzikom účasť na odborných podujatiach;
- e) hľadať vhodnú formu na ocenenie popredných matematikov a fyzikov za výchovu mladých vedeckých pracovníkov.

7. Zjazd ukladá ÚV JSMF naďalej rozvíjať a rozširovať medzinárodné výmenné študijné pobyty a hľadať nové možnosti na podporu účasti našich členov na zahraničných vedeckých podujatiach.

8. Zjazd ukladá ÚV JSMF a výborom sekcií:

- a) systematicky spolupracovať na modernizácii vyučovania matematiky a fyziky na všetkých stupňoch škôl; zvýšenú pozornosť venovať stredným odborným a učňovským školám;
- b) podporovať vedeckú prácu v teórii vyučovania matematiky a fyziky;
- c) usporadúvať konferencie o otázkach vyučovania matematiky a fyziky; podporovať činnosť záujmových skupín a inštitúcií, najmä pokiaľ sa tieto zaoberajú modernizáciou vyučovania matematiky a fyziky, učebných pomôcok, prípadne koordináciou osnov na rôznych stupňoch škôl.

9. Zjazd ukladá ÚV JSMF pokračovať vo vydávaní *Matematických obzorov* a prikrčiť k vydávaniu *Fyzikálnych obzorov*.

10. Zjazd víta založenia Klubu JSMF v Poprade a ukladá ÚV JSMF usilovať sa o vytvorenie podmienok pre zriadenie ďalších klubov Jednoty a starať sa o ich náplň.

11. Zjazd kladne hodnotí pozitívne skúsenosti z činnosti oboch bratislavských pobočiek Jednoty a odporúča ich využiť v organizačnej práci Jednoty tam, kde sú pre to podmienky.

12. Zjazd ukladá ÚV JSMF pokračovať v tvorbe fyzikálnej a matematickej terminológie.

13. Zjazd ukladá ÚV JSMF starať sa o žiakov základných a stredných škôl nadaných v matematike a fyzike; pomáhať pri organizovaní matematickej a fyzikálnej olympiády a ďalších podujatí pre výchovu talentovaných žiakov.

14. Zjazd ukladá ÚV JSMF a výborom sekcií a pobočiek JSMF cielavedome sa usilovať o zapájanie mladých vedeckých a pedagogických pracovníkov do organizovania práce v Jednote.

15. Zjazd ukladá ÚV JSMF a výborom MS a FVS JSMF:

- a) venovať zvýšenú pozornosť matematikom a fyzikom pracujúcim v priemysle, výskumných ústavoch a výpočtových strediskách;
- b) pripravovať a realizovať návrhy na ich ďalšie vzdelávanie prostredníctvom postgraduálneho štúdia, cyklov prednášok, konferencií a p.

16. Zjazd ukladá ÚV JSMF nadväzovať užšie a intenzívnejšie kontakty so zástupcami priemyslu, rozširovať počet kolektívnych členov Jednoty a ich prostredníctvom pôsobiť na lepšie uplatnenie matematikov a fyzikov.

17. Zjazd ukladá ÚV JSMF nadalej rozširovať styky so Slovenskou akadémiou vied, Ministerstvom školstva SSR, vedením vysokých škôl, redakciami časopisov, nakladateľstvami, vedením jednotlivých vedeckých ústavov a priemyselných podnikov, Slovenskou vedeckotechnickou spoločnosťou, Socialistickou akadémiou Slovenska a Socialistickým zväzom mládeže.

18. Zjazd ukladá ÚV JSMF:

- a) posilňovať vo vedomí spoločnosti význam matematiky a fyziky a systematicky informovať širokú verejnosť o úspechoch v týchto disciplínach a o ich význame pre vedeckotechnickú revolúciu;
- b) na tieto ciele intenzívnejšie využívať tlač a masovokomunikačné prostriedky;
- c) svojou činnosťou sa zamerať aj na nečlenov Jednoty.

Členové JČSMF vyznamenaní na celostátnom sjezdu ve Vsetíne 1975

Čestní členové:

doc. FRANTIŠEK DUŠEK (Ústí n. L.)
dr. BEDŘICH HAVELKA, DrSc. (Olomouc)
prof. dr. ALOIS URBAN (středočeská pob.)
doc. JAN VYŠÍN, CSc. (Praha)

Zasloužilí členové:

dr. JOSEF BREJCHA, CSc. (Brno)
JAROLÍM BUREŠ (středočeská pob.)
dr. MARTA CHYTILOVÁ, CSc. (Brno)
dr. MARCEL JOSÍFKO (Praha)
JULIUS KESSNER (Brno)
dr. SVATOPLUK KRUPÍČKA, CSc. (Praha)
OLDŘICH LANTA (Ostrava)
JAN LAŠTOVKA (Pardubice)
dr. OLDŘICH LEPIL, CSc. (Olomouc)
doc. dr. FRANTIŠEK LUKEŠ, CSc. (Brno)
VLASTIMIL MACHÁČEK (Praha)
doc. dr. JOSEF NAGY, CSc. (Praha)
dr. JIŘÍ SEDLÁČEK, CSc. (Praha)
dr. JAROSLAV ŠEDIVÝ (Praha)
doc. dr. JAROSLAV VACHEK, CSc. (Praha)

Čestná uznání:

JAN BENEŠ (Jihlava)
doc. dr. VLADIMÍR BRUTHANS, CSc. (Liberec)
ZDENĚK BUŘIL (Brno)
OLDŘICH ČERNÝ (Plzeň) in memoriam

doc. dr. LUDMILA ECKERTOVÁ, CSc. (Praha)
dr. LIBUŠE GRYGAROVÁ, CSc. (Praha)
JIŘÍ HOLENDÁ (Plzeň)
RUDOLF HORÁČEK (Olomouc)
JAKUB HŘEBAČKA (středočeská pob.)
dr. RŮŽENA JELÍNKOVÁ, CSc. (Praha)
dr. JAN KACZÉR, DrSc. (Praha)
dr. DALIBOR KLUCKÝ, CSc. (Olomouc)
JOSEF KUBÁT (Pardubice)
ing. Jiří NIEDERLE, CSc. (Praha)
VOJTĚCH PLISKA (Olomouc)
VĚRA RÁDLOVÁ (Plzeň)
VÁCLAV SOVÁK (Hradec Králové)
ing. LADISLAV ŠTOURAČ, DrSc. (Praha)
LUDMILA TRÉGLOVÁ (středočeská pob.)
ZDENĚK VESELÝ (středočeská pob.)
dr. KAREL ZÁVĚTA, CSc. (Praha)
dr. KAREL ZIMMERMANN, CSc. (Praha)

Pedagogická vyznamenání — I. stupeň

dr. KAREL BARTUŠKA (Praha)
prof. dr. JOSEF FUKA (Olomouc)
doc. dr. JITKA HNILČKOVÁ, CSc. (Praha)
dr. JIŘÍ MIKULČÁK (Praha)
dr. JAROSLAV MILOTA, CSc. (Praha)
BLAŽENA SOUČKOVÁ (Hradec Králové)
ALOIS TERŠ (Č. Budějovice)
MIROSLAV VORÁČEK (Praha)
prof. dr. MILOSLAV ZEDEK (Olomouc)

Pedagogická vyznamenání — II. stupeň

OTAKAR HYLENKA (Pardubice)
MOJMÍR SIMERSKÝ (Ostrava)
BOHUSLAVA SLANÁ (Brno)

MILOSLAV ŠMERDA (Brno)
KAREL PAVLAS (Jihlava)
ing. dr. LADA VAŇATOVÁ (Č. Budějovice)
JAN VOŘÍŠEK (Ústí n. L.)

Členové JSMF vyznamenání na celostátním sjezdu ve Vsetíně 1975

Čestní členové:

prof. dr. JÁN FISCHER (Bratislava)
akademik VLADIMÍR HAJKO (Bratislava)
prof. dr. VÁCLAV MEDEK (Bratislava)

Zasloužilí členové:

dr. PAVOL BARTOŠ (Bratislava)
doc. dr. JOZEF ELIAŠ, CSc. (Bratislava)
doc. dr. LUBOR HRIVNÁK, CSc. (Žilina)
dr. JOZEF JANOVIČ, CSc. (Trnava)
dr. PAVOL KRŠŇÁK (B. Bystrica)
dr. DOBROSLAV LEHOTSKÝ (Bratislava)
dr. JÁN MAĐAR, CSc. (Bratislava)
doc. dr. KAROL REČIČÁR, CSc. (Košice)
VÍFAZOSLAV REPÁŠ (Bratislava)
dr. EMIL SOKOL (Košice)
VIERA ŠIMČISKOVÁ (Bratislava)
MICHAL ZÓLDY (Bratislava)

Čestná uznání:

dr. ŠTEFAN BELOHOREC, CSc. (Bratislava)
ĽUDMILA BERACKOVÁ (Zvolen)
dr. VIKTOR BEZÁK, CSc. (Bratislava)
FRANTIŠEK DUDRA (Košice)
dr. LUDOVÍT FISCHER, CSc. (Bratislava)
dr. JÁN FOLTIN, CSc. (Bratislava)
JOZEF FURIEL (Zvolen)
doc. dr. JÁN GATIAL, CSc. (Bratislava)
ONDREJ GREGA (Zvolen)
dr. VLADIMÍR JUKL (Bratislava)
doc. ing. VINCENT KAVEČANSKÝ (Košice)
dr. ARPÁD KECSKÉS, CSc. (Nitra)

doc. dr. JÚLIUS KREMPASKÝ, DrSc. (Bratislava)
KORNÉLIA KROPILÁKOVÁ (Bratislava)
TOBIÁŠ KÚTIK (Žilina)
ŠTEFAN NOVOVESKÝ (Nitra)
dr. VIERA OBETKOVÁ (Bratislava)
ŠTEFAN OBYŠOVSKÝ (Košice)
JÁN PERENČAJ (Žilina)
dr. STANISLAV ONDREJKA, CSc. (Zvolen)
JOZEF SÍKORA (Žilina)
IVAN ŠABO (Žilina)
doc. dr. ONDREJ ŠEDIVÝ, CSc. (Nitra)

Pedagogická vyznamenání — I. stupeň

ANTON AUXT (Zvolen)
RASTISLAV BANÍK (Zvolen)
JOZEFÍNA BERGEROVÁ (Žilina)
dr. ANDREJ DRIBŇÁK (Košice)
prof. dr. JURAJ DUBINSKÝ (Košice)
ONDREJ GÁBOR (Zvolen)
MÁRIA PALAJOVÁ (Zvolen)
ALICA SIVOŠOVÁ (Bratislava)

Pedagogická vyznamenání — II. stupeň

JOZEF JÁNOŠ (Zvolen)
JÚLIA LUKÁTŠOVÁ (Bratislava)
ZLATA REPÁŠOVÁ (Bratislava)
JOLANA SIVÁKOVÁ (Zvolen)
JÚLIUS ŠOLTÉS (Bratislava)
JOZEF ŠUCHA (Bratislava)
DUŠAN VAJDA (Bratislava)
ŠTEFAN VAŠEK (Zvolen)
ERVÍN FRIMMEL (Trnava)

Ústřední výbor JČSMF

(zvolený dne 23. 9. 1975 na celostátním sjezdu ve Vsetíně)

Předsednictvo:

Předseda: akademik JOSEF NOVÁK (Praha)

místopředsedové:

prof. dr. VÁCLAV MEDEK (Bratislava), předseda JSMF

dr. MIROSLAV ROZSÍVAL (Praha), zástupce vědeckého kolegia fyziky ČSAV, styk s redakcí Pokroků matematiky, fyziky a astronomie

prof. dr. JIŘÍ KRACÍK, DrSc. (Praha), zástupce vědeckého kolegia fyziky ČSAV, péče o ideologické otázky

ústřední sekretář: MILOŠ JELÍNEK (Praha)

ústřední hospodář: doc. ing. dr. BOHDAN KLIMEŠ, CSc. (Praha)

další členové PÚV;

česká část:

dr. JAN KACZÉR, DrSc. (Praha), předseda fyzikální vědecké sekce

doc. dr. ALOIS KUFNER, CSc. (Praha), předseda propagační komise

prof. dr. MIROSLAV LAITICH (Olomouc), zástupce vědeckého kolegia matematiky ČSAV

člen korespondent ČSAV MILOŠ MATYÁŠ (Praha), předseda zahraniční komise

doc. dr. JOZEF NAGY, CSc. (Praha), předseda matematické vědecké sekce

dr. JAROSLAV ŠEDIVÝ (Praha), předseda matematické pedagogické sekce

doc. dr. JAROSLAV VACHEK, CSc. (Praha), předseda fyzikální pedagogické sekce

člen korespondent ČSAV LADISLAV ZACHOVAL (Praha), předseda ediční komise

slovenská část:

doc. dr. JOZEF ELIAŠ, CSc. (Bratislava), vědecký tajemník JSMF

doc. dr. JÚLIUS KREMPASKÝ, DrSc. (Bratislava)

dr. JÁN MAĐAR, CSc. (Bratislava)

doc. JÚLIA ŽILINKOVÁ (Bratislava)

Další členové ústředního výboru;

česká část:

dr. FRANTIŠEK BĚLOUN (Praha)

doc. dr. JIŘÍ BERÁNEK (Brno)

doc. dr. BRUNO BUDINSKÝ, CSc. (Praha)

prof. dr. JIŘÍ FÁBERA, DrSc. (Praha)

doc. ing. FRANTIŠEK FABIAN, CSc. (Praha)

prof. dr. MIROSLAV FIEDLER, DrSc. (Praha)

prof. dr. JOSEF FUKA (Olomouc)
prof. dr. KAREL HAVLÍČEK, CSc. (Praha)
Jiří HOLENDÁ (Plzeň)
dr. SVATOPLUK KRUPÍČKA, CSc. (Praha)
doc. dr. OLDŘICH KOWALSKI, CSc. (Praha)
dr. OLDŘICH LEPIL, CSc. (Olomouc)
doc. dr. FRANTIŠEK NEUMAN, CSc. (Brno)
JAROSLAV NOVOTNÝ (Praha)
JOSEF SVOBODA (Třebíč)
doc. dr. IVAN ŠANTAVÝ, CSc. (Brno)
prof. dr. IVAN ÚLEHLA, CSc. (Praha)
doc. dr. KAREL VACEK, DrSc. (Praha)
JAN VOŘÍŠEK (Ústí n. L.)

slovenská část:

dr. LADISLAV BERGER (Žilina)
dr. PAVOL BRUNOVSKÝ, CSc. (Bratislava)
ing. DANIEL KLUVANEC, CSc. (Nitra)
doc. dr. JOZEF MORAVČÍK, CSc. (Žilina),
dr. STANISLAV ONDREJKA, CSc. (B. Bystrica)
VÍŤAZOSLAV REPÁŠ (Bratislava)

Náhradníci ústředního výboru;

česká část:

dr. KAREL BARTUŠKA (Praha)
JAROLÍM BUREŠ (Rakovník)
doc. dr. VLADIMÍR BRUTHANS, CSc. (Liberec)
doc. dr. OTAKAR JAROCH, CSc. (Praha)
JOSEF KUBÁT (Pardubice)
JAROSLAV KURZWEIL, člen korespondent ČSAV (Praha)
doc. dr. LUDVÍK NOVÁK (Gottwaldov)
KAREL ŠEBELA (Praha)
dr. ZDENĚK ŠIGUT, CSc. (Plzeň)
dr. ing. LADA VAŇATOVÁ (Č. Budějovice)
MIROSLAV VORÁČEK (Praha)
akademik ALOIS ZÁTOPEK (Praha)

slovenská část:

dr. JOZEF ĎURČEK, CSc. (Žilina)
VOJTECH FILO (Piešťany)
dr. JOZEF JANOVIČ, CSc. (Trnava)

Revizní komise:

doc. FRANTIŠEK DUŠEK (Ústí n. L.)

dr. MARCEL JOSÍFKO (Praha)
dr. KVĚTOMIL STACH, CSc. (Ostrava)

náhradníci revizní komise:
dr. JAROSLAV MALÁČ (Brno)
MILOŠ PATERA (Karlovy Vary)

Sjezdové soutěže

I. SOUTĚŽ MLADÝCH MATEMATIKŮ (vypsána JČSMF):

odměna 1. stupně

1. JIŘÍ ADÁMEK, fakulta elektrotechnická ČVUT,
VÁCLAV KOUBEK, matematicko-fyzikální fakulta UK,
JAN REITERMAN, fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT, za soubor prací:

V. KOUBEK: *Set functors*, CMUC 12, 1 (1971), 175–195.

V. KOUBEK: *Set functors II – Contravariant case*, CMUC 14, 1 (1973), 47–59.

V. KOUBEK, J. REITERMAN: *Set functors III – Monomorphisms, epimorphisms, isomorphisms*, CMUC 14, 3 (1973), 441–445.

J. REITERMAN: *An example concerning set-functors*, CMUC 12, 2 (1971), 227–233.

V. KOUBEK, J. REITERMAN: *A set functor which commutes with all homfunctors is a homfunctor* (rukopis).

V. KOUBEK: *Each concrete category has a representation by T_2 -paracompact topological spaces* CMUC 15, 4 (1974), 655–664.

V. KOUBEK: *On categories into which each concrete category can be embedded* (rukopis).

J. ADÁMEK, J. REITERMAN: *Fixed-point property of unary algebras*, Alg. Universalis 4, 2 (1974), 163–165.

J. ADÁMEK, J. REITERMAN: *Fixed points in representations of categories*, Trans. AMS 211 (1975).

J. ADÁMEK, V. KOUBEK: *Coequalizers in the generalized algebraic categories*, CMUC 13, 2 (1972), 311–324.

J. ADÁMEK, V. KOUBEK, J. REITERMAN: *On the existence of special homogeneous monoids*, Semigroup forum 9 (1974), 95–101.

V. KOUBEK, J. REITERMAN: *Factor categories of the category of sets: description and concreteness* J. Pure and Appl. Alg. 4 (1974), 71–77.

J. ADÁMEK: *Free algebras and automata realizations in the language of categories*, CMUC 15 (1974), 589–602.

2. JAROSLAV NEŠETŘIL, matematicko-fyzikální fakulta UK,
VOJTĚCH RÖDL, fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT, za soubor prací:

J. NEŠETŘIL, V. RÖDL: *A Ramsey graph without triangles exists for any graph without triangles*. Proc. Conference on finite and infinite sets, Kézsthély 1973, 1127–1132.

J. NEŠETŘIL, V. RÖDL: *The Ramsey property for graphs with forbidden complete subgraphs* (přijato do J. Comb. Theory).

J. NEŠETŘIL, V. RÖDL: *Partitions of subgraphs*. Proceedings of 2nd Czechoslovak symposium on combinatorics and their applications, Academia, Praha 1974, 413—423.

J. NEŠETŘIL, V. RÖDL: *Type theory of partition properties of graphs*, Proceedings of 2nd Czechoslovak symposium on combinatorics and their applications, Academia, Praha 1974, 405—412.

J. NEŠETŘIL, V. RÖDL: *Partitions of vertices* (přijato do Proc. Amer. Math. Soc.).

3. JIŘÍ RACHŮNEK, přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, za soubor prací:

Note on modular and distributive equalities in lattices, Mat. čas. 23 (1973), 352—355.

Directed convex subgroups of ordered groups, Acta Univ. Palack. Olomouensis, Fac. rer. nat. 41 (1973), 39—46.

Prime subgroups of ordered groups, Czech. Math. J. 24 (99) (1974), 541—551.

Lattice-ordered groups with minimal prime subgroups satisfying a certain condition, Archivum Math. 9 (1973), 147—149.

On extensions of orders of groups and rings (přijato v Acta Mathematica Acad. Sci. Hungaricae).

4. BRANISLAV ROVAN, Přírodovědecká fakulta Univerzity Komenského, za soubor prací:

Bounded push down automata, Kybernetika 5 (1969), 261—265.

On the periodicity of word-length and DOL languages, Information and control 26 (1974), 34—44. (spoluautor S. Ginsburg).

Proving containment of bounded AFL, Journal of computer and system sciences 11 (1975), 1—55.

odměna 2. stupně

1. ALEXANDER DOKTOR, Výzkumný ústav mechanizace, automatizace a technologie výroby stavebních dílců, za práci:

Global solution of mixed problem for certain system of nonlinear conservation laws (přijato v Czech. Math. J.)

2. JOZEF DRAVECKÝ, Pedagogická fakulta Univerzity Komenského, za soubor prací:

A note on Hahn decomposition, Acta F. R. N. Universitas Comenianae, Math. 25 (1971), 21—24 (spoluautor J. Červeňanský).

On the measurability of functions of two variables, Acta F. R. N. Universitas Comenianae, Math. 27 (1972), 11—18.

Measurability of functions of two variables, Mat. čas. 23 (1973), 147—157 (spoluautor T. Neubrunn).

On the measurability of functions of two variables, Mat. čas. 23 (1973), 285—289 (spoluautor R. O. Davies).

Measurability of functions with values in partially ordered spaces, Čas. pěst. mat. 100 (1975), 27—35 (spoluautor B. Riečan).

Spaces with measurable diagonal, Mat. čas. 25 (1975), 3—9.

3. JOSEF JIRÁSKO, matematicko-fyzikální fakulta UK, za práci:

Generalized injectivity (přijato v CMUC).

4. IRENA RACHŮNKOVÁ, přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, za soubor prací:

On algebraic properties of dispersions of the 3rd and 4th kind of the differential equation $y'' = q(t)y$, Čas. pěst. mat. 100 (1975), 15—26.

On the theory of phases of Academician O. Borůvka, Acta Univ. Palack. Olomouensis, Fac. rer. nat. (v tisku).

On a coincidence of central dispersions of the first and second kind in connection with periodic solutions of the differential equation $y'' = q(t)y$, Archivum Math. (v tisku).

5. JIŘÍ ROSICKÝ, přírodovědecká fakulta Univerzity J. E. Purkyně, za soubor prací:

Full embeddings with a given restriction, CMUC 14 (1973), 519—540.

On extensions full embeddings and binding categories, CMUC 15 (1974), 631—653.

Codensity and binding categories (přijato v CMUC).

II. SOUTĚŽ MLADÝCH MATEMATIKŮ K 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

(vypsána JČSMF, MÚ ČSAV a MFF UK)

odměna 1. stupně:

1. SVATOPLUK FUČÍK, matematicko-fyzikální fakulta UK, za soubor prací:

Surjectivity of operators involving linear noninvertible part and nonlinear compact perturbation, Funkc. Ekvacioj 17 (1974), 73—83.

Nonlinear equations with noninvertible linear part, Czech. Math. J. 24 (99) (1974), 467—495.

Boundary value problems with jumping nonlinearities, Čas. pěst. mat. (v tisku).

Remark on a result by A. Ambrosetti and G. Prodi, Boll. Unione Mat. Ital. (1975) (v tisku).

Periodical solutions of generalized Liénard equation with forcing term (přijato do sborníku konference Janos Bolyai Math. Soc.).

2. JANA JUREČKOVÁ, matematicko-fyzikální fakulta UK, za soubor prací:

Nonparametric estimate of regression coefficients, The Ann. Math. Statist. 42 (1971), 1328—1338.

Central limit theorem for Wilcoxon rank statistics process, The Ann. Statist. 1 (1973), 1046—1060.

Order of normal approximation for rank test statistics distribution, Inst. Math. Statist., Univ. of Copenhagen, preprint No. 11, December 1973, stran 13.

Asymptotic comparison of maximum likelihood and a rank estimate in simple linear regression model, CMUC 16, 1 (1975), 87—97.

3. IVAN NETUKA, matematicko-fyzikální fakulta UK, za soubor prací:

Řešení úlohy č. 10 (autor Jan Mařík) z roč. 81 (1956), str. 470, Čas. pěst. mat. 94 (1969), 223—225.

Hladké plochy s nekonečnou cyklickou variací, Čas. pěst. mat. 96 (1971), 86—101.

Řešení úlohy č. 5 (autor Jan Mařík) z roč. 82 (1957), str. 365, Čas. pěst. mat. 97 (1972), 208—209.

Generalized Robin problem in potential theory, Czech. Math. J. 22 (97) (1972), 312—324.

An operator connected with the third boundary value problem in potential theory, Czech. Math. J. 22 (97) (1972), 462—489.

The third boundary value problem in potential theory, Czech. Math. J. 22 (97) (1972), 554—580.

Poznámka o semiregulárních množinách, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 419–421.
Řešení úlohy č. 1 (autor Josef Král) z roč. 97 (1972), str. 334, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 90–93.
Double layer potentials and Dirichlet problem, Czech. Math. J. 24 (99) (1974), 59–73.
Thinness and the heat equation, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 293–299.
Continuity and maximum principle for potentials of signed measures, Czech. Math. J. 25 (100) (1975) (v tisku).
Fredholm radius of a potential theoretic operator for convex sets, Čas. pěst. mat. (v tisku).

4. JAN PELANT, matematicko-fyzikální fakulta UK, za soubor prací:

Reflections not preserving completeness, sborník Seminar uniform spaces, ČSAV, Praha, 1975.
Remark on locally fine spaces, CMUC (v tisku).
Cardinal reflections and point-character of uniformities — counterexamples, sborník Seminar uniform spaces, ČSAV, Praha, 1975.
One folkloristic lemma on cardinal reflections in UNIF, sborník Seminar uniform spaces, ČSAV, Praha, 1975.

5. MILAN TVRDÝ, Matematický ústav ČSAV, ŠTEFAN SCHWABIK, Matematický ústav ČSAV, za soubor prací:

Š. SCHWABIK: *Verallgemeinerte lineare Differentialgleichungssysteme*, Čas. pěst. mat. 96 (1971), 183–211.
 Š. SCHWABIK: *On an integral operator in the space of functions with bounded variation*, Čas. pěst. mat. 97 (1972), 297–330.
 M. TVRDÝ: *Boundary value problems for linear generalized differential equations and their adjoints*, Czech. Math. J. 23 (98) (1973), 183–217.
 Š. SCHWABIK: *On the relation between Young's and Kurzweil's concept of Stieltjes integral*, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 237–251.
 Š. SCHWABIK: *On a modified sum integral of Stieltjes type*, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 274–277.
 Š. SCHWABIK, M. TVRDÝ: *On the generalized linear ordinary differential equation*, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 206–211.
 Š. SCHWABIK: *A remark on the d -characteristic and the $d_{\underline{z}}$ -characteristic of linear operators in a Banach space*. Studia Math. 48 (1973), 251–255.
 Š. SCHWABIK: *Floquetova teorie pro zobecněné diferenciální rovnice*, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 416–418.
 Š. SCHWABIK: *Remark on linear equations in Banach space*, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 115–122.
 M. TVRDÝ: *Boundary value problems for generalized linear integrodifferential equations with left-continuous solutions*, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 147–157.
 Š. SCHWABIK: *On Volterra-Stieltjes integral equations*, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 255–278.
 M. TVRDÝ: *Note on functional-differential equations with initial functions of bounded variation*, Czech. Math. J. 25 (100) (1975), 67–70.
 M. TVRDÝ: *Linear boundary value type problems for functional-differential equations and their adjoints*, Czech. Math. J. 25 (100) (1975), 37–66.

6. BOHDAN ZELINKA, Vysoká škola strojní a textilní v Liberci, za soubor prací:

Medians and peripherians of trees, Spisy přírodov. fakulty UJEP 4 (1968), 87–96.
Zobecněná těžiště stromů, sborník Geometrie a teorie grafů, pedagog. fakulta UK, Praha, 1970, 127–136.
Rozklady simplexovitých grafů a zobecněných sudých grafů, Čas. pěst. mat. 95 (1970), 1–6.
Neplastní uzly grafů, Čas. pěst. mat. 95 (1970), 155–169.
Slabě homogenní grafy, Čas. pěst. mat. 95 (1970), 248–251.
Grafy, jejichž všechny kostry jsou spolu isomorfní, Čas. pěst. mat. 96 (1971), 33–40.
Alternating connectivity of digraphs, Čas. pěst. mat. 96 (1971) 151–163.
Alternating connectivity of tournaments, Čas. pěst. mat. 96 (1971), 346–352.

Homogeneous digraphs, Czech. Math. J. 21 (96) (1971), 280—290.
Groups and homogeneous graphs, Czech. Math. J. 21 (96) (1971), 653—660.
The decomposition of a digraph into isotopic subgraphs, Mat. čas. 21 (1971), 221—226.
Isotopy of digraphs, Czech. Math. J. 22 (97) (1972), 353—360.
Embedding infinite trees into a cube of infinite dimension, Čas. pěst. mat. 97 (1972), 386—388.
Reconstructing a graph from the incidence relation on its edge set, Mat. čas. 22 (1972), 164—171.
Semigroups whose intersection graphs are complete, Sborník vědeckých prací Vysoké školy strojní a textilní v Liberci (1972), 53—57.
Direct limits of finitary relation spaces, J. Math. Tokushima Univ. 6 (1972), 31—35.
Meromorphisms of graphs, Czech. Math. J. 23 (98) (1973), 50—56.
On some graph-theoretical problems of V. G. Vizing, Čas. pěst. mat. 98 (1973), 56—66.
Edge-colourings of permutation graphs, Mat. čas. 23 (1973), 193—198.
Intersection graphs of lattices, Mat. čas. 23 (1973), 216—222.
Quasigroups and factorisation of complete digraphs, Mat. čas. 23 (1973), 333—341.
Finding a spanning tree of a graph with maximal number of terminal vertices, Kybernetika 9 (1973), 357—360.
Determining the maximal degree of a tree given by its distance matrix, Kybernetika 9 (1973), 361—364.
A remark on a graph-covering conjecture of D. R. Woodall, J. London Math. Soc. 6 (1973), 637—638.
Zweiseitig unendliche Züge in lokalendlichen Graphen, Čas. pěst. mat. 99 (1974), 386—393.
The number of non-isomorphic Hamiltonian circuits in an n -dimensional cube, Mat. čas. 24 (1974), 203—208.
Polar graphs and railway traffic, Apl. mat. 19 (1974), 169—176.

odměna 2. stupně

1. VLADIMÍR JANOVSKÝ, matematicko-fyzikální fakulta UK, za práci:

Nonconform finite element procedure for solving the simply supported plate problem, CMUC (v tisku).

2. ANTONÍN SOCHOR, Matematický ústav ČSAV, za práci:

On semisets defined by non-normal formulas, Bul. Acad. Polon. Sci. Math. 22 (1974), 867—874.

3. CARMEN STRÁNSKÁ, matematicko-fyzikální fakulta UK, za práci:

Optimal and Sard approximation (přijato do CMUC).

4. PAVLA VRBOVÁ, Matematický ústav ČSAV, za práci:

On local spectral properties of operators in Banach spaces, Czech. Math. J. 23 (98) (1973), 483—492.

5. JAN ZITKO, matematicko-fyzikální fakulta UK, za soubor prací:

Generalization of the minimax method for calculation of the spectral radius of a matrix, Apl. mat. 15 (1970), 41—62.

Kellogg's iterations for general complex matrix, Apl. mat. 19 (1974), 342—365.

III. SOUTĚŽ MLADÝCH PRACOVNÍKŮ V TEORII VYUČOVÁNÍ MATEMATICE

(vypsala JČSMF)

odměna I. stupně

1. OTA ŘÍHA, pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně, za práci:

Matice (rukopis).

2. JIŘÍ MÍDA, pedagogická fakulta UK, za práci:

O spolupráci školské matematiky se školskou fyzikou při vyučování vektorové algebry (rukopis).

odměna II. stupně

1. EMIL CALDA, matematicko-fyzikální fakulta UK, za práci:

Potenční řady ve středoškolském učivu kombinatoriky (rukopis).

2. JIŘÍ SKUHRA, profesor gymnázia, za práci:

Teorie maticových her (rukopis).

IV. SOUTĚŽ MLADÝCH FYZIKŮ ZA ÚSPĚCHY VE VĚDECKÉ PRÁCI

(vypsala JČSMF)

odměna I. stupně nebyla udělena

odměna II. stupně

1. EMIL BĚTÁK, Fyzikální ústav SAV, za soubor prací:

Analysis of the $^{41}K(\alpha, n)$ reaction in the pre-equilibrium model of nuclear reactions (přijato do Acta physica slovac).

Complex particle emission in the exciton model of nuclear reactions (přijato do Acta physica slovac).

Program for spectra and cross-section calculations within pre-equilibrium model of nuclear reactions, Computer physics communications 9 (1975), 92—101.

2. BOŽENA KRÁLÍKOVÁ, Fyzikální ústav ČSAV, za práci:

Mean energy of electrons in the oxygen discharge plasma, Czech. J. Phys. B. 23 (1973), 316—321.

3. IVO PŘIKRYL, Laboratoř optiky Univerzity Palackého, za soubor prací:

A contribution to hologram imagery, Optica acta 21 (1974), 517—528.

Localisation of interference fringes in holographic interferometry, Optica acta 21 (1974), 675—681.

4. PETER PREŠNAJDER, katedra teoretické fyziky Univerzity Komenského, za soubor prací:

General optimized data representation by an analytic function, Lettere al nuovo cimento 5 (1972), 520—524.

Convergent expansions of pion-pion and pion-nucleon scattering amplitudes in two complex variables, (přijato do Acta F. R. N. Univ. Comenianae Phys.).

Stable representation of data by analytic functions, Proceedings of the second international symposium in high energy and elementary particle physics 1972, 309—318.

Bernhard Riemann

(Ke stopadesátému výročí narození)

Ivan Netuka, Jiří Veselý, Praha

Procházíte-li v knihovně podél polic, stěží přehlédnete sebrané spisy slavných matematiků jako byli L. EULER (asi 70 svazků), A. CAUCHY (26 svazků) nebo C. F. GAUSS (12 svazků). Mohli byste však přehlédnout nevelkou asi pětisetstránkovou knihu obsahující životní dílo RIEMANNOVO. Zvážíme-li však nesmírnou myšlenkovou hloubku a bohatost jeho objevů, jejich originalitu a tematickou různorodost a uvážíme-li, že jsou to plody přibližně patnáctiletého tvůrčího období, dospějeme jistě k závěru, že Riemann zaujímá v historii matematiky naprosto výjimečné místo.

Riemann bývá často považován za „čistého matematika“, ale spíše opak je pravda. Je všeobecně známo, že značně rozšířil hranice matematického poznání, zajímal se však hluboce i o fyziku a vztah matematiky k fyzikální realitě. Jistě se nelze nezmínit o jeho pracích z geometrie (metrické i topologické aspekty), o funkcích komplexní proměnné, o diferenciálních rovnicích, trigonometrických řadách a integrálu nebo o eliptických a Abelových funkcích, o rozložení prvočísel, konformním zobrazení, o hypergeometrických řadách a minimálních plochách; je však nutné připomenout i práce o vedení tepla, o teorii plynů, o magnetismu a statické elektřině, světle, akustice nebo o stavbě oka a ucha a o filozofických otázkách přírodních věd. Slavný německý matematik F. KLEIN řekl na začátku tohoto století, že nikdo jiný neměl tak rozhodující vliv na současnou matematiku, jako Riemann. Další vývoj ještě zdůraznil význam Riemannových idejí.

Bernhard Riemann se narodil 17. září 1826 ve vesničce Breselenz (nyní NSR) v rodině luteránského pastora. Základy vzdělání získal od svého otce. Pozdějšímu svému učiteli počtů a geometrie působil trampoty svou bystrostí. Bohatý rodinný život (Riemann měl pět sourozenců) a hezké prostředí domova tvořily jeho citové zázemí a láska k rodině